

SƏNDƏN SONRA DAŞLAŞAN 10 İL

Qərib usta daşların dilini bilirdi...

El sənətkarı və müəllim, 1948-ci ilin 3 noyabrında doğulub 2004-cü ilin 30 martında həyatdan köçmüş Qərib Sultanovun əziz xatirəsinə...

“Bu dünyadan hara, niyə gedirlər” sualına səndən sonra da cavab tapa bilmirik.

Həyatın açılmayan sirridi daşlar... daşlarda yuva quran yaddaşlar.

Əllərinin işığında, naxışında yol gəldirdin, yol açdırdın... tükəndikcə gözlərinin işığı-Sən daş oyar, təmsillərinin tikanlı təbəssümü daş dələrdi...

“Vətənim” dediyin bu torpaqdan sevinc, “millətim” dediyin bu adamlardan mərhəmət gözləyirdin...İki beş (55) olmuşdu yaşın 5 ay öncə, səssiz-səmirsiz. Əcəl gəlib çıxdı qəfil, novruz çıxınca... qəzadanmı, qədərdənmimi... bilmədik. Payızda gəlmişdin çayı daşlı, yolu daşlı dünyaya, baharda qayıtdın başı daşlı dünyadan - baş daşına dönərək... Məzarın sənənin böyüklüyünün, bütövlüyünün ərazisidir... On iliydi bölünmüş millətin, Vətənin haqda daha düşünə, danışa bilmirdin...

Bu dünyada həqiqətə, kamilliyə qovuşmaq darsa hecliyə, naməlumluğa qovuşdunmu?! Yaxşı ki, həyatın sonu bəlli deyil, yəni, “o biri dünya da var” deyirlər... Yoxsa insan haqq, kamillik arzularında rüsvay olardı.

Tanrı bütün bunlara baxıb sanki vaxtını öz-özündə səbir tapmağa sərf etmişdi...

Keçmiş, indiyə, önə səbr edir.
Səbr yıxır evin, yenə səbr edir.
Allahımı qoşulub mənə səbr edir?!
Məni bu dünyadan çıxar, İlahi...

Qərib kimi

Bəzən bu torpaqda yazmağın-yaratmağın gərəksiz olduğunu düşünüb küsənlərin və susanların sükutu gələcəyə nəsə daşıyır, nəsə pıçıldayır...

Dünən qadağalar dövrünün güdazına getmiş söz, sənət bəlkə də, ola bilsin bu gün biganəliyin, duyulmazlığın güdazına gedir...

Bu qəbir kimindir görəsən, ehey...

Olmaya, bəndənin çıxıb yadından.
Burda boz torpağa əyilib dəyir
Bu göylər sükutun ağırlığından...

Qürub kimi

Biz də kirli, günahkar sağlığımızdan, salamathığımızdan ar etməyib sabahkı günümüzü yaşamağa gedirik...

Səni yad etməyə - doğmaların, dostların xaric-adam kimi yaşamaqdan qorxan çaşlar, dəvə kinli yaddaşlar, saxta göz yaşları qalıb...

Yəni bu yer üzündə torpaqda insanın öz arzularına, istəklərinə ləyaqətini itirmədən, çatmaq şansı yoxdurmu?! Çarəsi olsa da, gözlərinin işığını qaytarmağa imkan tapılmadı onda. Daşları danışırsan da, daş qəlbləri dilləndirə bilmədin.

Bu yurdu necə də seviridin; çay daşlarıyla, uçan quşlarıyla, gəzən başlarıyla...

Tarıdan, tarixdən, rastına çıxan adamlardan yurdun üçün nicat diləyirdin... Sənənlə bərabər bu şəhərin doğmalığı da itib sanki.

Rastma çıxan hər kəs, hər şey məni üzür, darıxdırır... on ildi.

Ümidsiz kasad olsam da, sənə görə gələcəyə ümidsiz deyiləm ki...

Sən sənsiz qərib daşlarda... mən bəlkə anıldım “Qərib” kimi...

Böyük mənada - o tayı, Qarabağı, Zəngəzuru, Göyçəsi, Borçalısı, Dərbəndi ilə hələki bütöv Vətən ola bilməyən bu torpaqda yaşamaq daş ürəklə mümkündür, bəlkə də, daşların yaddaşında qalmaqla yox...

Onların, bunların heç kəsin adamı deyildin, doğmaların Qəribiydin;

Dilinin acılığıyla, diləyinin ucalığıyla doğma Qərib...

*Cavanşir Məmməd,
Cabir Albantürk*

1/2015

QƏRİB SULTANOV